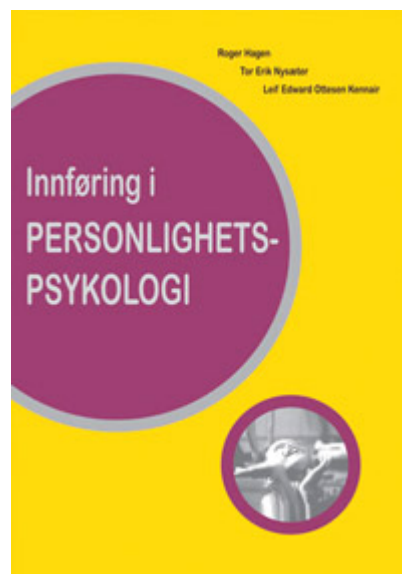

En god inngang

Roger Hagen, Tor Erik Nysæter og Leif Edward Ottesen Kennair **Innføring i** **personlighetspsykologi Tapir** **Akademisk Forlag, 2009. 160** **sider**

PUBLISERT 5. mai 2010

Dette er andre utgave av en innføringsbok som ble utgitt første gang i 2004. Det er tatt inn et nytt og omfattende hovedkapittel om atferdsgenetikk og evolusjonspsykologi. Dette er i tråd med en stadig sterkere oppmerksomhet rundt biologiske problemstillinger generelt, og også innenfor personlighetspsykologien.

Slike innføringsbøker kan lett bli så enkle og banale at de fremstår som totalt uinteressante faglig sett. Eller de kan bli såpass kompliserte at de bommer på intensjonene om ikke å kreve spesielle forkunnskaper. I denne boka kommer forfatterne stort sett heldig ut av dette dilemmaet.

Boka gir en bred innføring i de viktigste personlighetsteoriene vi kjenner i dag. I sluttkapitlet antyder riktignok forfatterne at noen av disse i dag både er «usannsynlige» og antakelig feilaktige, uten at det eksplisitt nevnes hvilke det er, og hvorfor. Dette

behøver imidlertid ikke være noe drawback, men noe en kan overlate til leserne så lenge ikke noen endelige «beviser» for teories feilaktighet er fremlagt.

«Kapitlet om atferdsgenetikk er svært bra og gir en god innføring»

Selv om teorier med høyst forskjellig utgangspunkt presenteres, tilkjenner forfatterne hvilke som etter deres mening i dag har størst vitenskapelig og forskningsmessig gjennomslag, for eksempel moderne trekkteori. Når det gjelder et par av de andre, for eksempel den psykoanalytiske og motivasjonsbaserte, får presentasjonen lett et rent historisk preg hvor tradisjonelle teoretikere gis relativt stor plass.

Det nye kapitlet om atferdsgenetikk og evolusjonspsykologi får stor plass, og det går tydelig fram at forfatterne mener det her foregår mye nytt og spennende. Kapitlet er svært bra og gir en god innføring i denne spennende problematikken, også for fagfolk med generell teoretisk bakgrunn. Ankepunktet er at dette lett kan bli i vanskeligste laget som innføring for personer uten fagkunnskaper. Evolusjonsteori og tilhørende psykologi krever en helt egen måte å tenke på, for eksempel når det gjelder forholdet mellom individ, miljø og historie, og det blir fort vanskelig å følge med i svingene gjennom den evolusjonsteoretiske resonneringen og antakelsene. Langt på vei reddes imidlertid dette gjennom gode eksemplifiseringer.

For uinnvidde kan det også være vanskelig umiddelbart å forholde seg til begreper som «variansmål» og hvorfor det er viktig med «molekylærgenetikk», som vel ikke blir tilstrekkelig forklart.

Deler av kapitlet om sosialkognitiv læringsteori er også i vanskeligste laget som en førsteinnføring. På den annen side må forfatterne roses for at de klarer å fastholde og gjøre rede for et vitenskapelig basert begrep om personligheten og hvordan denne skal vurderes og analyseres, og ikke henfaller til kun rene allmennoppfatninger, noe som kunne vært fristende i en innføringsbok beregnet på et større publikum.

Det er også fortjenestefullt at boken tar opp stress og helse som personlighetsfaktor, ikke minst på bakgrunn av det sterke fokus på helseatferd og livsstil i dagens samfunn.

Forfatterne har et relativt uproblematisk forhold til spørsmålet om det i seg selv eksisterer en personlighet, selv om dette har vært et av de mest kontroversielle temaene innenfor feltet. Den såkalte konsistensproblematikken angående forholdet mellom personlighet og situasjon kunne kanskje vært trukket litt mer fram. Imidlertid diskuteres det viktige spørsmålet om personlighetsmessig stabilitet eller forandring over tid.

Alt i alt er dette en god og oversiktlig innføringsbok som i tillegg enkelte steder er så grundig at den kan være nyttig for fagfolk.

Anmeldt av Torgeir M. Hillestad

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 47, nummer 5, 2010, side